

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/142/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116218130
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4116218130.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v právnej veci žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičová 4, IČO: 00 585 441, zastúpený Advokátska kancelária Legal Cases s. r. o., Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 328, IČO: 36 720 097 proti žalovaným: 1. X. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. K., F. XXX/X, 2. F. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. K., F. XXX/X, 3. mal. H. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. K., F. XXX/X, zastúpený zákonným zástupcom X. Q., otcom, žalovaní v 1. až 3. rade zastúpení Advokátska kancelária JUDr. Andrej Jaroš, spol. s r. o., so sídlom Trenčín, Námestie sv. Anny 361/20, IČO: 36 839 132, 4. D.. V. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., Z. XX, o žalobe žalobcu na obnovu konania, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 23. mája 2017 č. k. 16C/342/2016-126 v spojení s opravným uznesením zo dňa 26. januára 2018 č. k. 16C/342/2016-164 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným v 1. až 3. rade vo vzťahu k žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

Žalovanému v 4. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom, v spojení s opravným uznesením, súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobu na obnovu konania zamietol. Žalovaným v 1. až 4. rade priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 397 písm. a/, § 400, § 403 ods. 1, 2 a § 414 CSP. Uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 30. 06. 2016 domáhal obnovy konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy, vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 8C 41/2012. Svoju žalobu odôvodnil tým, že Smernice EÚ majú priamy účinok len voči členským štátom EÚ, čo v okolnostiach prípadu znamená, že pokiaľ členský štát nesplní svoju transpozičnú povinnosť v rozsahu, v akom mu to dotknutá smernica ukladá, nie je možné uplatniť priamy účinok smerníc voči fyzickým a právnickým osobám uložením im takejto povinnosti, ktorá im z vnútroštátneho právneho predpisu nevyplýva. Nepriamy účinok je možný len prostredníctvom eurokonformného výkladu, ktorý však nesmie ísť tak ďaleko, aby sa dostal do rozporu s vnútroštátnym právom. Rozsah poistného krytia SR stanovila vo svojom vnútroštátnom práve jednoznačne, do ktorého náhradu nemajetkovej ujmy nezahrnula. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 301/2012, podľa ktorého poisťovňa nie je pasívne legitimovaným subjektom v konaniach pozostalých po obetiach dopravných nehôd o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej usmrtením ich blízkej osoby pri dopravnej nehode. Pre všeobecné súdy sú záväzné rozhodnutia NS SR. Rozhodnutie ÚS SR nepatrí do hierarchie všeobecného súdnictva. V spore sp. zn. 8C 41/2012 sa žalobcovia v 1. až 3. rade (v spore o obnovu konania vystupujúci ako žalovaní v 1.

až 3. rade) domáhali zaplataenia nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená ako pozostalým po obeti dopravnej nehody. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 8C 41/2012-151 zo dňa 15. 04. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co 182/2013-277 zo dňa 24. 09. 2014, právoplatným dňa 23. 01. 2015, ktorým boli žalovaní v 1. a 2. rade (v spore o obnovu konania vystupujúci ako žalobca v 1. rade a žalovaný v 4. rade) zaviazaní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcom v 1. až 3. rade, každému sumu 10.000 eur. Dôvodom obnovy konania podľa žalobcu je rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 301/2012, ktoré bolo vydané dňa 31. 03. 2016 a ktoré nemohol bez svojej viny použiť v pôvodnom konaní a ktoré by mu mohlo privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 301/2012 vyplýva, že sa stotožnil s názorom odvolacieho súdu "že do pojmu náhrady škody a nákladov pri usmrtení v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. nemožno subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody. Povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúci z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a teda poisťovňa nie je v konaní o tomto nároku pasívne legitimovaná. Pri nárokoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka je možné si uplatňovať nemajetkovú ujmu len voči osobe, ktorá sa takéhoto zásahu do integrity osobnosti dopustila. Rovnakou problematikou sa zaoberal Najvyšší súd aj v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo 168/2009, v zmysle ktorého možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu, t.j. podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Napriek rozhodnutiam jednotlivých senátov, nebolo na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu prijaté zjednocujúce stanovisko, ktoré by bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R, ktoré by vyslovilo právnu vetu, v zmysle ktorej by poisťovne nemali byť pasívne legitimované pri uplatňovaní nárokov pozostalých osôb po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy, resp. že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nemá pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkyim osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. S poukazom na uvedené skutočnosti súd žalobu na povolenie obnovy konania zamietol, nakoľko bol toho názoru, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 301/2012 nemôže privodiť pre žalobcu priaznivejšie rozhodnutie vo veci, nakoľko ide o právny názor a rozhodnutie jedného senátu najvyššieho súdu, ktorý nebol publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu. Súd poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-22/12, Katarína Haasová proti Rastislavovi Petříkovi a Blanke Holingovej, ako aj uznesenia Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 666/2016-36 zo dňa 11. 10. 2016 a č. k. I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17. 08. 2016, z ktorých vyplýva, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkyim osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 CSP a žalovaným, ktorí boli v spore úspešní, priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom v zmysle § 262 ods. 1, 2 CSP o výške náhrady trov konania bude rozhodovať samostatným uznesením vyšší súdny úradník.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zmeny tak, že súd obnovu konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 8C/41/2012 povolí. Vytkol súdu prvej inštancie, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nemožno prisvedčiť súdu prvej inštancie, že v prípade rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 by sa jednalo o ojedinelé rozhodnutie dovolacieho súdu, resp. že by bola rozhodovacia prax dovolacích súdov odlišná. Najvyšší súd svojím rozhodnutím, zhodne s predchádzajúcim rozhodnutím dovolacieho súdu z 20. 04. 2011 sp. zn. 4Cdo/168/2009, potvrdil nedostatok pasívnej legitimácie poisťovne s poukazom na výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o PZP. V súčasnosti potvrdilo uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo/219/2016 zo dňa 15. 05. 2017, v ktorom konaní bol účastníkom konania žalobca, jednotnú rozhodovaciu prax dovolacím súdom v otázke nedostatku pasívnej legitimácie poisťovní a odlišnosti právnych inštitútov „škoda“ a „nemajetková ujma“. Vzhľadom na odlišnosť inštitútov zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za zásah do osobnostných práv vo vnútroštátnom práve a z tohto dôvodu nedostatok pasívnej legitimácie poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá je rozhodovaná v rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít jednotne, neobstojí podľa jeho názoru právny záver súdu prvej inštancie o ojedinelosti rozhodnutia NS SR 3Cdo/301/2012, ktorý by nemohol pre žalobcu v postavení poisťovne privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Napokon, rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 8Cdo/219/2016 z 15. 05. 2017 potvrdilo nedostatok jeho pasívnej legitimácie v týchto konaniach. Rozhodovanie súdov na nižších stupňoch odlišne od ustálenej praxe najvyšších

súdnych autorít je zásahom do jeho právnej istoty, keďže jeho právne postavenie v týchto vzťahoch je posudzované odlišne.

3. Žalovaní v 1. až 3. rade v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza zo správneho právneho posúdenia, a to s ohľadom na všetky v konaní predložené dôkazy a vyjadrenia. Pasívna legitímácia žalobcu je daná a nie sú dôvody na obnovu konania vedeného pod sp. zn. 8C/41/2012, ktoré bolo právoplatne skončené. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 nie je možné považovať za zjednocujúce rozhodnutie. Žalobca v odvolaní nepredložil také dôkazy, ktorými by preukázal, že právny názor súdu prvej inštancie nie je správny a ani nepreukázal, že zo strany Najvyššieho súdu SR došlo k vydaniu zjednocujúceho stanoviska, z ktorého by jednoznačne vyplývalo, že poisťovne nie sú pasívne vecne legitimované pri uplatňovaní nárokov pozostalých osôb po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy, resp. že poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nemá pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Žiadne z rozhodnutí, na ktoré sa žalobca odvoláva, nebolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a ani jedno z tých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sa nepovažuje za konečné zjednocujúce stanovisko NS SR. Poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016, ktorým došlo k definitívnemu vyriešeniu posudzovanej právnej otázky, ktorou je pasívna vecná legitímácia poisťovní v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej v dôsledku dopravnej nehody. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 nemôže mať judikatórnu záväznosť vo vzťahu k otázke prípustnosti eurokonformného výkladu sporných pojmov zákona č. 381/2001 Z. z.

4. Žalovaný v 4. rade sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

6. Predmetom konania je žaloba žalobcu, doručená súdu prvej inštancie dňa 30. 06. 2016, ktorou sa žalobca domáhal obnovy konania o zaplatenie nemajetkovej ujmy, vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 8C 41/2012. Svoju žalobu odôvodnil tým, že Smernice EÚ majú priamy účinok len voči členským štátom EÚ, čo v okolnostiach prípadu znamená, že pokiaľ členský štát nespĺní svoju transpozičnú povinnosť v rozsahu, v akom mu to dotknutá smernica ukladá, nie je možné uplatniť priamy účinok smerníc voči fyzickým a právnickým osobám uložením im takejto povinnosti, ktorá im z vnútroštátneho právneho predpisu nevyplýva. Nepriamy účinok je možný len prostredníctvom eurokonformného výkladu, ktorý však nesmie ísť tak ďaleko, aby sa dostal do rozporu s vnútroštátnym právom. Rozsah poistného krytia SR stanovila vo svojom vnútroštátnom práve jednoznačne, do ktorého náhradu nemajetkovej ujmy nezahrnula. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 301/2012, podľa ktorého poisťovňa nie je pasívne legitimovaným subjektom v konaniach pozostalých po obetiach dopravných nehôd o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej usmrtením ich blízkej osoby pri dopravnej nehode. Pre všeobecné súdy sú záväzné rozhodnutia NS SR. Rozhodnutie ÚS SR nepatrí do hierarchie všeobecného súdnictva. Najvyšší súd SR svojim rozsudkom sp. zn. 3Cdo/301/2012 potvrdil neprekonateľnosť uznesenia NS SR z 20. 04. 2011 sp. zn. 4Cdo/168/2009. Potvrdil nemožnosť eurokonformného výkladu pojmu škoda, ktorým by došlo k výkladu § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o PZP contra legem. Potvrdil nemožnosť priameho účinku smerníc EÚ voči fyzickým a právnickým osobám. Ich priamy účinok je uplatniteľný len vo vzťahu k štátu. Potvrdil, že rozsudok ESD vo veci Haasová uviedol, ako by mala úprava otázky náhrad z povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzeráť. NS SR vo svojom rozsudku potvrdil, že z § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o PZP vyplýva, že toto poistenie nepokrýva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba škodu na zdraví, pričom škodu na zdraví a nároky spôsobené zásahom do osobnostných práv občiansky zákonník striktné od seba odlišuje. Vzhľadom na záväzný obsah dovolacieho rozhodnutia NS SR je žalobca v oprávnenom presvedčení, že uvedený dôkaz môže prívodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie v tejto veci.

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak
a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý
b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov
c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

13. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

14. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. S poukazom na uvedené dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil, v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, a keďže sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje. Súd prvej inštancie sa v dôvodoch napadnutého rozsudku vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie uplatneného nároku žalobcu a ustálil správny právny záver o dôvodnosti podanej žaloby na obnovu konania, čo viedlo k jej zamietnutiu napadnutým rozsudkom.

16. Z hľadiska dôvodov podaného odvolania žalobcu je potrebné uviesť to, čo už opakovane konštatoval NS SR vo svojich rozhodnutiach, že do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR, a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (R 71/2018).

17. Pri riešení právnej otázky pasívnej legitímácie žalobcu (v základnom spore v postavení žalovaného) ako poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obetí dopravných nehôd spôsobených prevádzkou motorového vozidla je potrebné uzavrieť, že za ustálenú prax Najvyššieho súdu SR treba považovať rozhodnutie vydané NS SR pod sp. zn. 6MCdo1/2016 z 31. 07. 2017, ktoré rozhodnutie bolo publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR pod č. R 61/2018, ďalej rozhodnutia sp. zn. 6Cdo

143/2017 z 27. 02. 2018, sp. zn. 6Cdo/206/2017 z 27. 02. 2018, sp. zn. 8Cdo/6/2018 z 27. 07. 2018, 6Cdo 207/2018 z 17. 04. 2019.

18. V uvedených rozhodnutiach Najvyšší súd SR zhodne konštatoval, že: „Pri posúdení právnej otázky pasívnej legitímácie žalovanej nemožno opomenúť rozsudok Súdneho dvora Európskej Únie C-22/12 vo veci Haasová zo dňa 24. októbra 2013, v ktorom Súdny dvor vyslovil záver, že príslušné ustanovenia smerníc (Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972, Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005 a Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990) o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za ujmu (hmotnú i nehmotnú) upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Na závery uvedené v tomto rozsudku Súdneho dvora nadviazal najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 6 MCdo 1/2016 z 31. júla 2017 (uvedené rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 61/2018), kde vysvetlil, že „pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu. Najvyšší súd v tomto rozsudku vychádza z eurokonformného výkladu pojmu škoda na zdraví, upraveného v ustanovení § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý je súladný s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, prezentovaným v jeho uznesení sp. zn. I. ÚS 474/2016 zo 17. augusta 2016, kde ústavný súd uviedol, že „hoci Súdny dvor Európskej únie viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. V Slovenskej republike povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel upravuje zákon č. 381/2001 Z. z., podľa ktorého má aj sťažovateľka (poisťovňa) ako poisťiteľ oprávnenie vykonávať poistenie zodpovednosti na území Slovenskej republiky.“ V nadväznosti na uvedené dospel s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zohľadňujúc skutočnosť, že neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby bol vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, v súvislosti s ktorou vzniknutá zodpovednosť za spôsobené škody k záveru, že aj nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv pozostalých, je predmetom povinného zmluvného poistenia v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. a že v spore o náhradu takejto ujmy je daná pasívna legitímácia poisťovne vykonávajúcej povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel. Na označené rozhodnutia Súdneho dvora, Ústavného súdu, ako aj najvyššieho súdu nadviazali ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, a to sp. zn. 6 Cdo 143/2017, sp. zn. 6 Cdo 219/2017, sp. zn. 6 Cdo 206/2017, 6 Cdo 212/2017 a sp. zn. 8 Cdo 6/2018. Z uvedeného je zrejmé, že právny názor v otázke pasívnej legitímácie poisťovne uvedený v rozhodnutiach najvyššieho súdu z 31. marca 2016 sp. zn. 3 Cdo 301/2012, z 20. apríla 2011 sp. zn. 4 Cdo 168/2009 a z 15. mája 2017 sp. zn. 8 Cdo 219/2016, bol jeho neskoršou judikatúrou prekonaný. V otázke vecnej pasívnej legitímácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej pozostalými obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla treba preto za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať vyššie uvedený právny názor prijatý neskoršou judikatúrou najvyššieho súdu.“

19. S ohľadom na vyššie uvedené je potom možné konštatovať len to, že odvolanie žalobcu je v celom rozsahu nedôvodné, keď jeho poukaz na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 (ako i na rozhodnutie skoršie, prijaté pod sp. zn. 4Cdo/168/2009 a rozhodnutie prijaté dňa 15. 05. 2017 pod sp. zn. 8Cdo/219/2016) nie je pre žalobcu spôsobilé privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, keď právny názor vyslovený v týchto rozhodnutiach bol následnou rozhodovacou činnosťou NS SR

prekonaný a ustálil rozhodovaciu činnosť, tak ako je uvedené vyššie, a síce, že aj nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv pozostalých, je predmetom povinného zmluvného poistenia v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. a že v spore o náhradu takejto ujmy je daná pasívna legitímácia poisťovne vykonávajúcej povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel. V otázke vecnej pasívnej legitímácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy uplatnenej pozostalými obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla potom treba za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať vyššie uvedený právny názor prijatý neskoršou judikatúrou najvyššieho súdu.

20. S ohľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil, keď rovnako ako súd prvej inštancie nevhliadol dôvodnosť žaloby na obnovu konania.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešným žalovaným v 1. až 3. rade vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (§ 262 ods. 1 CSP), pričom o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP). Žalovanému v 4. rade, napriek tomu, že bol rovnako úspešnou stranou v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keď v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo jednoznačne zrejme, že mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).